

**Република Србија
ВЛАДА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА САРАДЊУ СА
ЦИВИЛНИМ ДРУШТВОМ**

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом за 2019. годину**

САДРЖАЈ

УВОД	4
1. ПОДРШКА АКТИВНОСТИМА КАНЦЕЛАРИЈЕ	5
1.1. Подршка пројекта немачко-српске развојне сарадње “Подршка реформи јавне управе у Србији“	5
1.2. Подршка пројекта "Отворени подаци - отворене могућности"	6
1.3. Промоција Програма „Европа за грађане и грађанке“	7
2. ПЛАНИРАЊЕ И СТВАРАЊЕ ПОДСТИЦАЈНОГ ОКРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА	8
2.1. Информисање цивилног друштва	8
2.1.1. „Отварање“ података	10
2.2. Подстицајно окружење за развој цивилног друштва	11
2.2.1. Институционални механизми за сарадњу органа јавне управе са цивилним друштвом	11
2.2.2. Иницијативе за укључивање организација цивилног друштва у доношење и праћење примене прописа и докумената јавних политика.....	12
2.2.3. Учешће Канцеларије у радним групама и другим радним и саветодавним телима	14
2.3. Укључивање цивилног друштва у доношење и праћење примене прописа и докумената јавних политика	16
2.3.1. Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе.....	17
2.3.2. Укључивање цивилног друштва у израду и праћење примене прописа и докумената јавних политика.....	18
2.3.3. Праћење сарадње органа државне, покрајинске управе и независних тела са организацијама цивилног друштва	21
2.4. Транспарентно финансирање организација цивилног друштва	22
2.4.2. Годишњи збирни извештај.....	22
2.4.3. Календар јавних конкурса.....	23
2.4.4. Други видови подршке	24
2.5. Јачање капацитета	25
2.5.1. Јачање капацитета органа јавне управе	25
2.5.2. Јачање капацитета организација цивилног друштва	26
2.6. Сарадња са другим државним органима – примери добре праксе	26
2.6.1. Сарадња са Управом за спречавање прања новца	27
2.6.2. Сарадња на остваривању Циљева одрживог развоја - Агенда 2030	28

2.7. Конференција „Дијалогом на корак ближе грађанима и грађанкама“	28
3. ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	29
3.1. Европске интеграције.....	29
3.1.1. Годишњи извештај Европске комисије о Србији	30
3.1.2. Спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању.....	30
3.1.3. Учесће у преговорима о приступању Европској унији.....	30
3.2. ЕУ Програм „Европа за грађане и грађанке“	31
3.4. Суфинансирање пројеката организација цивилног друштва.....	33
3.5. Регионална и међународна сарадња.....	34
3.6. Учесће у раду Заједничког консултативног одбора (ЈСС)	36
4. МЕДИЈСКЕ И ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ.....	37
4.1. Медијска видљивост Канцеларије.....	37
4.2. Интернет презентација.....	37
4.3. Канцеларија и друштвене мреже	39

УВОД

Годишњи извештај о раду за 2019. годину односи се на период од јануара до децембра 2019. године и представља преглед реализације најзначајнијих активности из делокруга рада Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом (у даљем тексту: Канцеларија).

Канцеларија је основана 2011. године у циљу системског укључивања организација цивилног друштва у стални дијалог са владиним институцијама. Тај дијалог треба да се заснива на транспарентној и структурисаној комуникацији и редовној размени искустава, информација и мишљења.

Оснивање Канцеларије је у функцији остваривања следећих циљева:

- успостављања сталног дијалога између органа државне управе и организација цивилног друштва по питањима од општег и заједничког интереса;
- јачања међусекторске сарадње у областима у којима су организације цивилног друштва важни актери у формулисању и реализацији јавних политика;
- јачања капацитета организација цивилног друштва као кључног чиниоца у креирању плуралног и демократског друштва.

1. ПОДРШКА АКТИВНОСТИМА КАНЦЕЛАРИЈЕ

1.1. Подршка пројекта немачко-српске развојне сарадње “Подршка реформи јавне управе у Србији“

Канцеларија је током 2019. године била корисник техничке подршке пројекта немачко-српске развојне сарадње “Подршка реформи јавне управе у Србији“ који имплементира ГИЗ¹, у облику стручне (експертске) помоћи у реализације две активности из свог делокруга.

Активности обухваћене овим видом подршке подразумевале су:

- припрему Нацрта смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа и спровођење консултативног процеса кроз одржавање две фокус групе у раној фази израде акта, а затим и прикупљање коментара електронским путем и одржавање округлог стола поводом припремљеног Нацрта;²
- израду упоредне анализе о институционалним механизмима за сарадњу са цивилним друштвом у државама-чланицама Европске уније и региону, са препорукама за формирање саветодавног тела Владе у Републици Србији, као и реализацију консултативног састанка са представницима организација цивилног друштва поводом израђене анализе и на основу ње припремљеног концепта за оснивање наведеног тела у Републици Србији;³

5

Поред наведене директне техничке подршке, Канцеларије је као партнерска институција била укључена у реализацију других активности овог пројекта у оквиру компоненте која је посвећена унапређењу процеса јавних консултација и учешћа заинтересованих страна и циљних група у доношењу прописа и докумената јавних политика.

У складу са тим, представници Канцеларије били су део делегације органа државне управе (заједно са представницима Генералног секретаријата Владе Републике Србије, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Републичког секретаријата за законодавство, Републичког секретаријата за јавне политике и Кабинета председника Владе Републике Србије) која је у периоду од 20. до 24. октобра 2019. године обавила студијску посету органима Републике Хрватске у циљу размене знања и искустава у области креирања јавних политика, законодавног процеса, учешћа грађана у њима и сарадњи са организацијама цивилног друштва.⁴

¹Више информација о Пројекту видети на <https://bit.ly/2YkTJVM>

²Видети више под 2.3.1. Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе

³Видети више под 2.2.1. Савет за развој и сарадњу са цивилним друштвом

⁴Видети више на <https://bit.ly/2yVn8ek>.

1.2. Подршка пројекта "Отворени подаци - отворене могућности"

Уз подршку пројекта **"Отворени подаци - отворене могућности"** који спроводи Програм Уједињених нација за развој (UNDP) у партнерству са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу, уз подршку Светске банке, Фонда за добру управу Уједињеног Краљевства и Шведске агенције за међународни развој и сарадњу, Канцеларија је током 2019. године реализовала две активности из свог делокруга:

- израђена је апликације за прикупљање података и приказ Календара јавних конкурса за финансирање пројеката и програма удружења и других организација цивилног друштва из средстава буџета органа јавне управе. Календар је доступан на интернет страници Канцеларије, на адреси <https://konkursi.civilnodrustvo.gov.rs/naslovna>.⁵
- припремљена су и на Порталу отворених података објављена два сета података - први сет чине подаци о броју и структури цивилног друштва у Републици Србији у одређеном временском пресеку, а други подаци из Календара јавних конкурса за финансирање пројеката и програма организација цивилног друштва из средстава буџета органа јавне управе Републике Србије за 2019. годину. Поред тога, преузимање су активности у правцу израде апликације која ће омогућити ефикаснију претрагу Регистра удружења и Регистра задужбина и фондација у циљу обезбеђивања лакшег приступа подацима о регистрованим организацијама цивилног друштва у Републици Србији.⁶

⁵ Видети више под 2.4.3. Календар јавних конкурса

⁶ Видети више под 2.1.1. „Отварање“ података

1.3 Промоција Програма „Европа за грађане и грађанке“

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је од 2012. године национална контакт тачка за Програм Европске уније „Европа за грађане и грађанке“ који има за циљ подстицање сарадње између земаља учесница Програма у различитим областима које су везане заједничким политикама, као и промовисање европског идентитета и европског грађанства.

Овај програм, ако и остали програми Европске уније, првенствено је намењен земљама чланицама, али је истовременом отворен и за земље које су у процесу приступања за чланство у Европској Унији. С обзиром да не доприносе општем буџету Европске уније, земље које нису чланице имају обавезу плаћања чланарине за учествовање у Програму. У том смислу, годишњи финансијски допринос који Република Србија уплаћује како би учествовала у Програму „Европа за грађане и грађанке“ износи 55.000 евра што омогућава организацијама цивилног друштва и јединицама локалне самоуправе да конкуришу за средства у оквиру овог Програма. Годишњи износ чланарине се обезбеђује из буџета Републике Србије, односно из буџета Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и из средстава претприступне помоћи. Све именоване контакт тачке такође у току године добијају оперативну подршку од стране ЕАЦЕА агенције у циљу ширег информисања потенцијалних учесника Програма и промоцију већ одобрених пројеката.

Као национална контакт тачка, Канцеларија континуирано предузима активности у правцу промоције Програма у Републици Србији и пружа стручну и техничку подршку корисницима у припреми пројектних предлога.⁷

---

⁷ Видети више под 3.2. ЕУ Програм „Европа за грађане и грађанке“

2. ПЛАНИРАЊЕ И СТВАРАЊЕ ПОДСТИЦАЈНОГ ОКРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

Стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва представља процес у оквиру којег се настоји успоставити афирмативан оквир за деловање цивилног друштва у одређеној, ужој или широј заједници. Овај оквир, по правилу, подразумева доношење прописа и друге регулативе која стимулише оснивање, рад и развој организација цивилног друштва, али и њихово укључивање у процесе одлучивања, са једне, и обезбеђивање транспарентног финансирања цивилног друштва из буџетских средстава, са друге стране, уз потпуно, правовремено и објективно информисање од стране органа власти.

У том смислу, Канцеларија је током 2019. године наставила са континуираним активностима у правцу редовног информисања цивилног друштва, унапређења окружења за рад и развој цивилног друштва и његову сарадњу са органима јавне управе, пре свега у процесу доношења прописа и креирања јавних политика, и подизању нивоа транспарентности у додели буџетских средстава са сва три нивоа власти.

Значајну новину у раду Канцеларије током претходне године представља укључивање у процес отварања података којима Канцеларија располаже, а у складу са општим реформским процесима у овој области.

2.1. Информисање цивилног друштва

8

Потпуно, објективно и правовремено информисање јавности, посебно организација цивилног друштва, почетни је и неопходан корак ка успостављању дијалога и даљем укључивању цивилног друштва у процесе одлучивања, а тиме и у изградњи поверења и сарадње између два сектора.

Канцеларија је током 2019. године наставила праксу редовног информисања цивилног друштва користећи се званичном интернет страницом, мејлинг листом и друштвеним мрежама, али и организацијом и учешћем на бројним догађајима. На овај начин Канцеларија дистрибуира информације о својим активностима и друге вести и обавештења важна за цивилни сектор, посебно оне која се тичу промена у регулативи и права и обавеза који су прописани за цивилно друштво. Такође, поменути начини цивилно друштво се обавештава о актуелним позивима за учешће у различитим видовима консултација приликом припреме прописа и докумената јавних политика, јавним конкурсима за финансирање/суфинансирање програма/пројеката, позивима на обуке, конференције и друге скупове намењене учешћу цивилног друштва.

Поред редовног информисања о активностима Канцеларије, нека од најзначајнијих обавештења објављена током 2019. године која се тичу рада организација цивилног друштва и сарадње са органима јавне управе обухватају:

- обавештења о усвајању прописа значајних за укључивање организација цивилног друштва у процес припреме прописа и

докумената јавних политика као што су Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика⁸ и Правилник о смерницама добре праксе за остваривање учешћа јавности у припреми нацрта закона и других прописа и аката⁹;

- обавештења о раду на прописима и документима јавних политика од значаја за сарадњу органа јавне управе и организација цивилног друштва као што су Закон о референдуму и народној иницијативи¹⁰ и , Стратегија реформе јавне управе након 2021. године¹¹ и Акциони план за Поглавље 23¹²;
- обавештења о другим активностима од значаја за сарадњу органа јавне управе и организација цивилног друштва попут тога да су сарадња и финансирање организација цивилног друштва из буџетских средстава уврштени у програме стручног усавршавања државних службеника¹³, затим да је Савет Европе усвојио ревидирани Кодекс добре праксе за учешће грађана у процесу доношења одлука¹⁴, обавештење да је уз учешће цивилног друштва Република Србија израдила први Добровољни национални извештај о спровођењу Агенде УН 2030¹⁵, као и бројна обавештења о активностима и сарадњи два сектора у области борбе против прања новца и финансирања тероризма¹⁶;
- обавештења о евидентирању стварних власника удружења¹⁷, упису у Регистар пружалаца бесплатне правне помоћи и бесплатне правне подршке¹⁸ и подношењу захтева за ослобађање од ПДВ-а електронским путем¹⁹, као и подсећање на обавезу и рокове за предају финансијских извештаја за 2018. годину Агенцији за привредне регистре²⁰;
- саопштења: Санкционисати нападе на цивилни сектор²¹, Светски дан невладиних организација 2019. године²²;
- обавештења о другим активност

Поред наведеног, током претходне године посредством Канцеларије упућена су 44 позива организацијама цивилног друштва за учешће у консултацијама и јавним

---

⁸<https://bit.ly/3d6NsB1>

⁹<https://bit.ly/35jikvi>

¹⁰<https://bit.ly/2SnG24u>

¹¹<https://bit.ly/2xo3uHt>

¹²<https://bit.ly/2KQfpB0>

¹³<https://bit.ly/3aLwnLi>

¹⁴<https://bit.ly/2VRdxhx>

¹⁵<https://bit.ly/2xseZO8>

¹⁶<https://bit.ly/2yUrGld>

¹⁷<https://bit.ly/3f8KM7N>

¹⁸<https://bit.ly/35mtY8w>

¹⁹<https://bit.ly/2YkrWV3>

²⁰<https://bit.ly/3fdb3BZ>

²¹<https://bit.ly/2SzRlqe>

²²<https://bit.ly/35sUSMc>

расправама, 15 позива за обуке, 30 позива за учешће на састанцима и скуповима, 6 позива за различите врсте номинација и 14 позива за партнерства²³, а објављено је и дистрибуирано 50 конкурса за финансирање/суфинансирање пројеката организација цивилног друштва²⁴.

2.1.1. „Отварање“ података

Рад на „отварању“ података везаних за делокруг Канцеларије и насталих у њеном раду који је започет у 2018. години, настављен је током претходне године кроз припрему и објављивање два сета података на Порталу отворених података. Први сет чине подаци о броју и структури цивилног друштва у Републици Србији у одређеном временском пресеку, а други подаци из Календара јавних конкурса за финансирање пројеката и програма организација цивилног друштва из средстава буџета органа јавне управе Републике Србије за 2019. годину.

У сарадњи са Агенцијом за привредне регистре (АПР) током 2019. године креирани су Извештаји/показатељи о ОЦД (удружењима, фондацијама и задужбинама) у Републици Србији који садрже податке о броју и структури цивилног друштва у Републици Србији на основу податка из Регистра удружења и Регистра задужбина и фондација које води Агенција за привредне регистре, а који се узимају у одређеном временском пресеку. Општи циљ израде ових извештаја/показатеља јесте већа транспарентност и доступност информација о цивилном сектору, као и одговор на потребу за претрагом података о организацијама цивилног друштва према различитим и бројнијим критеријумима у односу на оне који су тренутно доступни на интернет презентацији Агенције за привредне регистре. Овај сет података је током 2019. године објављен у два временска пресека – од 11. априла и 3. јуна 2019. године.²⁵

Израда Извештаја/показатеља о ОЦД (удружењима, фондацијама и задужбинама) у Републици Србији једна је од обавеза из Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за период 2018 – 2020. године, за чије је спровођење задужена Канцеларија.

Други сет података настао је у раду Канцеларије, односно подразумева објављивање података из Календара јавних конкурса за финансирање пројеката и програма организација цивилног друштва из средстава буџета органа јавне управе Републике Србије за 2019. годину у машински читљивом формату. Наведени подаци доступни су на Порталу отворених података од 12. априла 2019. године.²⁶

Профил Канцеларије на Порталу отворених података доступан је на <https://data.gov.rs/sr/organizations/kantselarija-za-saradnju-sa-tsivilnim-drushtvom-vlade-republike-srbije/>.

²³<https://bit.ly/3d7KprZ>

²⁴<https://bit.ly/3d3450b>

²⁵<https://bit.ly/35kHp9g>

²⁶<https://bit.ly/35nHF7j>

У реализацији наведених активности Канцеларија је имала подршку УНДП пројекта „Отворени подаци – отворене могућности“ и Канцеларије за информационе технологије и електронску управу Владе Републике Србије.

Такође, Канцеларија је током претходне године наставила са активним учешћем у раду Радне групе за отворене податке Канцеларије за информационе технологије и електронску управу

2.2. Подстицајно окружење за развој цивилног друштва

У складу са повереним мандатом, Канцеларија је током 2019. године наставила са активностима у правцу обезбеђивања повољног амбијента за развој и деловање цивилног друштва кроз развој институционалних механизма за сарадњу органа јавне управе са цивилним друштвом, упућивање иницијатива за измену прописа надлежним органима државне управе и поједностављење административних поступака који се односе на рад цивилног друштва, као и настојања да се кроз учешће представника Канцеларије у радним групама и другим радним и саветодавним телима обезбеде што повољнија законска и стратешка решења за развој цивилног друштва.

2.2.1. Институционални механизми за сарадњу органа јавне управе са цивилним друштвом

Један од кључних предуслова за развој подстицајног окружења за деловање цивилног друштва, као и његову сарадњу са органима јавне власти, обухвата постојање адекватног институционалног оквира усмереног на међусекторски дијалог на свим нивоима.

11

2.2.1.1. Савет за развој и сарадњу са цивилним друштвом

Канцеларија је током 2019. године иницирала активности у правцу формирања саветодавног тела Владе које би представљало додатни институционални механизам сарадње органа управе и цивилног друштва и учествовало у креирању окружења за деловање и развој организација цивилног друштва у Републици Србији и даљем развоју сарадње два сектора.

Уз техничку подршку пројекта немачко-српске развојне сарадње “Подршка реформи јавне управе у Србији“ који имплементира ГИЗ, припремљена је компаративна анализа ових механизма у државама-чланицама Европске уније и региону са препорукама за успостављање Савета за развој и сарадњу са цивилним друштвом у Републици Србији.

На основу наведене анализе Канцеларија је припремила концепт за оснивања Савета са предлогом надлежности и састава овог тела и организовала консултативни састанак са представницима организација цивилног друштва на којем су дискутована понуђена решења.

2.2.1.2. Контакт тачке за сарадњу са организацијама цивилног друштва у органима управе

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом иницирала је крајем 2019. године процес именовања контакт особа - тачака за сарадњу са организацијама цивилног друштва у органима управе на сва три нивоа власти – републичком, покрајинском и локалном.

Полазећи од правног оквира који уводи обавезе органа управе у правцу веће транспарентности процеса доношења прописа и јавних политика, уз истовремено успостављање нових механизма за укључивање и заговарачке активности цивилног друштва, а у циљу обезбеђивања ефикасније примене успостављеног правног оквира и унапређења међусекторске комуникације и сарадње, Канцеларија је у новембру 2019. године упутила наведену иницијативу органима управе који могу бити предлагачи прописа и докумената јавних политика.

По окончању процеса прикупљања података од стране органа биће креирана **База контакт тачака за сарадњу са организацијама цивилног друштва** са циљем да омогући и подстакне директну комуникацију и сарадњу органа управе и организација цивилног друштва, посебно у процесима одлучивања, али и међусобну сарадњу и размену искустава самих државних органа у овој области.

Реализација наведене активности очекује се у првом кварталу 2020. године.²⁷

2.2.2. Иницијативе за укључивање организација цивилног друштва у доношење и праћење примене прописа и докумената јавних политика

Будући да је цивилно друштво у Републици Србији активно у свим друштвеним сферама, правни оквир који дефинише његово деловање је веома широк тако да унапређење рада цивилног друштва захтева континуирано унапређење закона, подзаконских аката, правилника и осталих аката, као и препознавање његове улоге и потреба у одговарајућим стратешким документима.

Отуда један од приоритета Канцеларије обухвата унапређење правног и стратешког оквира за рад цивилног друштва.

У складу а тим, Канцеларија упућује надлежним државним органима различите иницијативе за измену и допуну важећих прописа у циљу унапређења подстицајног окружења за развој цивилног друштва или тражи мишљења везана за примену одређених прописа, али и иницира друге активности у правцу укључивања цивилног друштва у припрему прописа и докумената јавних политика.

На основу одредаба Закона о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС“ број 30/18), а нарочито чланова 42. и 43. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних

²⁷ Имајући у виду датум израде овог извештаја, напомињемо да је База контакт тачака за сарадњу са организацијама цивилног друштва креирана и објављена на интернет презентацији Канцеларије у фебруару 2020. године. Више информација на <https://bit.ly/2AgFC9S>

докумената јавних политика („Сл. гласник РС“ број 8/19), Канцеларија је током 2019. године упутила две иницијативе надлежним органима за укључивање организација цивилног друштва у процесе припреме прописа и докумената јавних политика:

- на основу обраћања Канцеларији од стране Друштва добровољних давалаца крви железничара Златиборског округа – „Кап по кап – живот“ Ужице, у јулу 2019. године Министарству здравља упућена је **Иницијатива за укључивање организација цивилног друштва у израду и праћење примене подзаконских аката на основу Закона о трансфузијској медицини**. Наведено удружење обавестило је Канцеларију да је у сарадњи са надлежним органом договорена сарадња у складу са упућеном иницијативом.
- у октобру 2019. године Министарству просвете, науке и технолошког развоја упућена је **Иницијатива за укључивање представника цивилног друштва у радну групу за израду нове Стратегије развоја образовања у Републици Србији**. Надлежно министарство изразило је намеру да у израду наведеног документа јавне политике укључи цивилно друштво у ширем обиму у раној фази његове израде, односно кроз процес консултација, те је Канцеларији упутило захтев за достављање листе организација цивилног друштва које се баве образовањем на предшколском и основном нивоу. Канцеларија је на наведени захтев одговорила достављајући препоручену листу уз сугестију надлежном органу да примени метод прикупљања писаних коментара као најинклузивнији, имајући у виду важност стратешког документа, као и бројност и активизам цивилног сектора у области образовања.²⁸
- Канцеларији се у јуну 2019. године обратиле група организација цивилног друштва окупљена око Радне групе 17 Националног конвента о Европској унији са апелом којим се указује на недостатке процеса израде **Нацрта стратегије социјалне заштите 2019-2025. године**. Потписнице иницијативе изнеле су одређене замерке на припремљени Нацрт и указале на недостатке у самом процесу његове израде укључујући и методолошке обавезе у изради докумената јавних политика утврђене Законом о планском систему Републике Србије. На основу наведеног, Канцеларија је упутила иницијативу Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као надлежном предлагачу овог документа, позивајући на доследну примену правног оквира који уређује методологију израде и усвајања докумената јавних политика. Иницијативом је посебно наглашена потреба да се даља израда Нацрта спроводи кроз најшири могући консултативни процес са

---

²⁸ У моменту завршетка овог извештаја Канцеларија не поседује додатне информације у вези са даљим активностима и поступањем надлежног органа.

организацијама цивилног уз задовољавање највиших критеријума транспарентности и инклузивности свих заинтересованих страна.

Поред наведених иницијатива које се односе на директно укључивање цивилног друштва у израду прописа и докумената јавних политика, Канцеларија је током 2019. године **иницирала дијалог између организација цивилног друштва и надлежних државних органа на тему положаја и права интерсекс заједнице у Републици Србији**. У вези са тим, Министарству здравља упућена је иницијатива за организовање секторског састанка на ову тему са идејом да се препознају и дефинишу кључни проблеми и изазови, успостави сарадња два сектора и договоре конкретне активности за унапређење постојећег стања. Иницијатива је реализована кроз одржавање наведеног састанка.²⁹

2.2.3. Учешће Канцеларије у радним групама и другим радним и саветодавним телима

Учешћем у радним групама и другим радним и саветодавним телима које органи државне управе формирају за потребе припреме и/или праћења примене одређеног прописа или документа јавне политике, Канцеларија настоји да допринесе доношењу законских и стратешких решења која ће омогућити развој и неометано деловање цивилног друштва, али и укаже на евентуалне изазове у њиховом спровођењу.

Канцеларија је током 2019. године наставила са учешћем у раду **Радне групе за вршење контроле над непрофитним организацијама**, формиране са циљем дасе установе критеријуми за избор непрофитних организација које ће бити предмет ванредних инспекцијских надзора у 2018. години, односно редовних надзора у 2019. години у циљу спречавања злоупотреба непрофитног сектора у сврхе финансирања тероризма, а у складу са препорукама ФАТФ међ. организације (The Financial Action Task Force)

Канцеларија има свог члана и заменика члана у **Радној групи за припрему радног текста Националне стратегије реформе правосуђа за период 2019-2024. године**.

Канцеларија је чланица **Националног савета за климатске промене** који се бави праћењем стања, развоја и спровођења националне политике у области климатских промена, секторских и других планских докумената, као и праћењем и остваривањем међународних обавеза Републике Србије у области климатских промена. Овим саветом руководи Министарство заштите животне средине.

Представници Канцеларије учествују у раду неколико тела посвећених реформи јавне управе и то **Међуминистарске пројектне групе за спровођење Стратегије реформе управе, Посебне радне групе за израду Предлога стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2021-2030. године, Посебне групе за реформу јавне управе ЕУ-Србија, као и Оперативног тима за варијабилни**

²⁹ Видети више под 2.3.2.2. Секторски и консултативни састанци

индикатор 3 у оквиру Секторског реформског уговора којима руководи Министарство државне управе и локалне самоуправе.

Канцеларија је била врло активно укључена и у **Посебну међуминистарску радну групу за израду Акционог плана за период 2018-2020. године и реализацију учешћа Републике Србије у иницијативи Партнерство за отворену управу**, Радну групу за припрему Нацрта закона о референдуму и народној иницијативи, као и **Радну групу за израду Програма реформе система локалне самоуправе** којима такође руководи Министарство државне управе и локалне самоуправе.

Канцеларија има своје представнике и учествује у раду **Радне групе за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву и Радне групе за анализу ефеката Закона о волонтирању и стању у области волонтирања у Републици Србији**, које су у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Канцеларија има свог члана у **Радној групи за праћење и спровођење Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. године**, коју је образовала Влада Републике Србије, а којом председава представник Министарства омладине и спорта. Задатак ове радне групе је предлагање мера ради усклађивања активности на спровођењу Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. године, праћење реализације и учешће у евалуацији и припреми годишњих извештаја за Владу о реализацији овог стратешког документа.

Током претходне године учествовали смо и у раду радних група за израду нове **Стратегије превенције и заштите од дискриминације и Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период 2019-2020. године** чији рад координира Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Канцеларија је члан **Међуресорне радне групе за спровођење Агенде Уједињених нација о одрживом развоју за период 2015-2030. године**, којом руководи Славица Ђукић Дејановић, министар без портфеља и Министарство спољних послова.

Канцеларија је чланица **Савета за родну равноправност и Савета за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период 2014-2018. године**.

Настављена је и активност **Радне групе за отворене податке Канцеларије за информационе технологије и електронску управу** у чији рад је Канцеларија такође била укључена.

Свог представника Канцеларија је имала и у **Радној групи за израду миграционог профила Републике Србије**.

У области сарадње са пословним сектором Канцеларија је чланица **Српског филантропског форума**. Поред Канцеларије, чланови Форума су пословна предузећа и компаније, фондације и организације цивилног друштва. Такође смо чланица **Савета за друштвено одговорно пословање у оквиру Привредне коморе Србије** који има за

циљ разматрање актуелних питања друштвено одговорног пословања и унапређења амбијента за донаторство у Републици.

Канцеларија је активно укључена у реализацију пројектних активности и чланица је Надзорних одбора за спровођење два велика пројекта подршке реформи јавне управе од стране Европске комисије – „**Подршка реформи јавне управе у оквиру Секторског реформског уговора за сектор реформе јавне управе**” и „**Видљивост и комуницирање реформе јавне управе**“.

2.3. Укључивање цивилног друштва у доношење и праћење примене прописа и докумената јавних политика

За квалитетна законска решења, а посебно њихову успешну примену и жељене резултате у пракси, од суштинског је значаја пружити прилику свим заинтересованим актерима да се укључе у процес њиховог креирања од најраније фазе. У складу са повереним мандатом, Канцеларија континуирано настоји да промовише, подстакне и обезбеди учешће организација цивилног друштва у процесу припреме, доношења и праћења примене прописа и докумената јавних политика.

Након што су током 2018. године постављене основе за унапређење учешћа јавности у процесима припреме прописа и докумената јавних политика кроз доношење Закона о планском систему Републике Србије и измене и допуне Закона о државној управи и Закона о локалној самоуправи, Влада Републике Србије наставила је активности у овом правцу доношењем одговарајућих подзаконских аката током 2019. године.

На предлог Републичког секретаријата за јавне политике, Влада Републике Србије је у јануару 2019. године усвојила **Уредбу о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика**³⁰ којом су, између осталог, ближе уређене одредбе Закона о планском систему Републике Србије које се односе на обавезу спровођења консултација у свим фазама припреме прописа и докумената јавних политика, односно јавних расправа у припреми докумената јавних политика. Поред тога, у складу са одредбама члана 77. Закона о државној управи, а по оствареној сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике, министар државне управе и локалне самоуправе је у јулу 2019. године донео **Правилник о смерницима добре праксе за остваривање учешћа јавности у припреми нацрта закона и других прописа и аката**³¹. Овим подзаконским актом ближе је уређена обавеза спровођења консултација у припреми прописа, укључујући законом прописану обавезу објављивања почетка рада на неком пропису, затим су детаљније уређене методе за спровођење консултација, као и процес извештавања о спроведеним консултацијама.

³⁰ „Сл. гласник РС“, бр. 8/19

³¹ „Сл. гласник РС“, бр. 51/19

Доношењем наведених прописа током 2018. и 2019. године комплетиран је нови, битно унапређени правни оквир за учешће заинтересованих страна и циљних група у изради прописа и докумената јавних политика кроз увођење обавеза органа управе да:

- Објаве почетак рада на неком пропису или документу јавне политике
- Спровode консултације током читавог процеса припреме уз употребу различитих метода
- Спроведу јавну расправу на крају процеса израде прописа или документа јавне политике.

Канцеларија је током претходне године, поред већ развијених механизма, посебно предузимала активности у правцу промоције нових законских решења и подстицања органа управе на њихову доследну примену.

Поред органа државне управе, Канцеларија је све више присутна на локалном нивоу, где пружа подршку јединицама локалне самоуправе, али и организацијама цивилног друштва које делују на овом нивоу власти, у погледу успостављања и развијања међусобне сарадње, нарочито оне која подразумева заједнички рад на локалним прописима и јавним политикама.

Најзначајније активности Канцеларије у области укључивања цивилног друштва у процес доношења прописа и креирања јавних политика током 2019. године обухватале су директан рад на припреми и примени прописа који би требало да подстакну напредак у укључивању цивилног друштва у процесе одлучивања, али и подршку органима јавне управе у остваривању различитих видова сарадње, консултација и партнерске израде прописа и докумената јавних политика.

17

2.3.1. Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе

У складу са одредбама Закона о планском систему Републике Србије и других реформских корака Владе Републике Србије у правцу унапређења процеса креирања јавних политика и доношења прописа, Канцеларија је током 2018. године отпочела рад на изради **Смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа**, уз техничку подршку пројекта ГИЗ „Подршка реформи јавне управе у Србији”.

Смернице имају за сврху да уреду и подстакну укључивање заинтересованих страна и циљних група, пре свега ОЦД, у радне групе и друга радна тела која формирају органи управе и тиме обезбеде њихову партиципацију у што ранијој фази процеса одлучивања. Истовремено, њима се настоји усмерити рад органа државне управе у правцу даљег унапређења укључивања организација цивилног друштва у поступке израде прописа и докумената јавних политика дефинисаног Смерницама за укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа.

Након што су у децембру 2018. године одржане две фокус групе – по једна са органима државне управе и организацијама цивилног друштва – на којима је разматрана прва радна верзија овог акта, током 2019. године настављене су активности на изради Смерница. У оквиру консултативног процеса, током априла и маја спроведене су консултације уз употребу метода прикупљања писаних коментара и одржавањем округлог стола након чега је сачињен и објављен Извештај о резултатима консултативног процеса.³²

До краја 2019. године Канцеларија је даље радила на унапређењу самог документа кроз консултације и прибављања мишљења надлежних органа државне управе на припремљени Предлог закључка о усвајању Смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа.³³

Усвајање Смерница од стране Владе предвиђено Акционим планом за спровођење Стратегије реформе јавне управе за период 2018-2020. године (мера 5.1. активност 3.) и предложена је активност Канцеларије за План рада Владе за 2019. годину.

2.3.2. Укључивање цивилног друштва у израду и праћење примене прописа и докумената јавних политика

Током 2019. године Канцеларија је наставила да пружа стручну и техничку подршку органима државне управе, али и иницира укључивање организација цивилног друштва у њихов рад, пре свега у процесе израде прописа и докумената јавних политика. Кроз партнерски однос са надлежним органима упућивани су позиви за учешће у консултативним процесима приликом припреме прописа и докумената јавних политика, спровођен избор представника цивилног друштва у радне групе и друга домаћа и међународна радна тела, организовани секторски састанци, и упућивани позиви за учешће цивилног друштва у праћењу примене прописа и докумената јавних политика, али и међународних докумената.

³²Извештај је доступан на <https://bit.ly/2YoNiAJ>.

³³Имајући у виду датум израде овог извештаја, напомињемо да је Влада Републике Србије, на предлог Канцеларије, усвојила Закључак о усвајању Смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа („Сл. гласник РС“, бр. 8/20) на седници одржаној 30. јануара 2020. године.

2.3.2.1. Консултативни процеси – јавне расправе и јавне консултације

У 2019. години посредством Канцеларије упућена су **44 позива организацијама цивилног друштва за учешће у консултацијама и јавним расправама (37 позива за јавне расправе и 7 позива за консултације)** које су надлежни предлагачи организовали у оквиру припреме прописа и докумената јавних политика. Највећи број ових позива упућен је на иницијативу надлежних предлагача који су се обраћали Канцеларији са захтевом за подршку у позивању заинтересоване јавности.

19

Током 2019. године Канцеларија је, између осталог, дистрибуирала позиве за јавне расправе о Нацрту закона о рачуноводству, Нацрту закона о заштити потрошача, Нацрту закона о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности, Нацрту закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације, Нацрту закона о правима детета и заштитнику права детета, Нацрту закона о спречавању корупције, Предлогу националне стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, Предлогу стратегије развоја правосуђа за период 2019-2024. године, Предлога акционог плана за 2019. и 2020. годину за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године, као и за консултације у изради Стратегије социјалне заштите 2019-2025, Националног акционог плана за спровођење Националне стратегије за родну равноправност за период 2019-2020, ревидираног Акционог плана за Поглавље 23, Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела за период 2019-2025. године, Смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа итд.³⁴

³⁴ Позиви за јавне расправе и консултације објављени током 2018. године доступни су путем претраге на адреси <https://bit.ly/2VZrhYz>

2.3.2.2. Секторски и консултативни састанци

У организацији или суорганизацији Канцеларије током 2019. године одржана су **2 секторска састанка** уз учешће представника органа државне управе и цивилног друштва на којима је дискутовано о стању, актуелним питањима и изазовима у одређеним областима од значаја за цивилно друштво и сарадњу два сектора.

У заједничкој организацији Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и Министарства здравља, 3. јула 2019. године је у Палати Србија одржан је први **секторски састанак на тему унапређења положаја интерсекс особа у Републици Србији**. Састанку су присуствовали представници организација цивилног друштва која се активно баве питањима везаним за унапређење положаја и права интерсекс особа, као и бројни представници органа државне управе и институција здравственог система у чији делокруг спада поменута тема. Циљ састанка био је иницирање дијалога између ресорног министарства и других државних органа са организацијама цивилног друштва, успостављање координације и механизма сарадње у области унапређивања положаја интерсекс особа у здравственом систему, односно дефинисање плана даљих активности на пољу решавања изазова са којима се интерсекс заједница, односно државне институције у овој области суочавају.³⁵

У сарадњи са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) - Мисија у Србији, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је 20. децембра 2019. године организовала други секторски састанак са организацијама цивилног друштва које делују у области **спречавања ширења насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму**. Састанку је присуствовало 40 представника организација цивилног друштва, као и представници надлежних институција које су препознате за носиоце активности у приоритетној области 1 – Превенција тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде у тероризам Националне стратегије за спречавање и борбу против тероризма и пратећег акционог плана.³⁶

2.3.2.3. Избор представника цивилног друштва у радне групе и друга радна и саветодавна тела

У складу са вишегодишњом развијеном праксом Канцеларије, у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе у периоду август-септембар 2019. године реализован је **Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Посебној радној групи за израду Предлога стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период након 2021. године**. На овај начин је за учешће у наведеној радној групи изабрано свих шест организација цивилног друштва које су поднеле пријаве на Јавни позив.³⁷

На основу упутстава и уз подршку Канцеларије, Министарство правде и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања спровели су јавни

³⁵<https://bit.ly/35n5xbk>

³⁶<https://bit.ly/2YsSYtG>

³⁷<https://bit.ly/2VVC05f>

позив бирајући чланове **Радне и Експертске групе за израду Националне стратегије за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и партнерским односима 2020-2025. године.**³⁸ Овај позив значајан је јер су наведени органи иницирали и самостално спровели поступак избора заснован на препорученој пракси Канцеларије (без директног учешћа Канцеларије у селекцији) и тиме демонстрирали добру праксу транспарентног укључивања представника цивилног друштва у радне групе и радна тела органа управе.

2.3.2.4. Праћење примене прописа и докумената јавних политика, односно међународних конвенција

Током 2019. године упућено је **5 позива за достављање прилога и друге механизме учешћа цивилног друштва у праћењу примене националних прописа и докумената јавних политика, као и међународних докумената** које је Република Србија ратификовала:

- у сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права упућивани су позиви организацијама цивилног друштва за достављање прилога за потребе израде **Извештаја о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина.** Током године објављена су 3 (три) јавна позива на ову тему.³⁹
- у сарадњи са Кабинетом министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику упућен је позив организацијама цивилног друштва за достављање прилога за потребе израде **Добровољног националног извештаја о примени Агенде 2030 Уједињених нација (ДНИ).**⁴⁰
- У сарадњи са Министарством финансија упућен је позив организацијама цивилног друштва за учешће на трећем састанку **Дијалога о политици управљања јавним финансијама.**⁴¹

21

2.3.3. Праћење сарадње органа државне, покрајинске управе и независних тела са организацијама цивилног друштва

У циљу редовног праћења сарадње органа јавне управе и организација цивилног друштва, Канцеларија прикупља податке и реализује годишња истраживања.

Током 2019. године обрађивани су и анализирани подаци о сарадњи органа државне управе, покрајинске управе и независних тела са организацијама цивилног друштва оствареној у 2017. години за потребе израде редовног годишњег истраживања које спроводи Канцеларија.

³⁸<https://bit.ly/2VWzb41>

³⁹<https://bit.ly/3da4ONa> , <https://bit.ly/2YqALN7> , <https://bit.ly/3fbxLu0>

⁴⁰<https://bit.ly/3damxEI>

⁴¹<https://bit.ly/2ymkNsH>

Имајући у виду битно измењен правни оквир за учешће организација цивилног друштва у процесима одлучивања, Канцеларија је крајем претходне године отпочела рад на изради нове методологије за праћење сарадње органа управе и цивилног друштва на основу које ће се спроводити наредна истраживања.

2.4. Транспарентно финансирање организација цивилног друштва

Један од кључних предуслова за постојање подстицајног окружења за развој цивилног друштва подразумева постојање регулативе која на јасан и транспарентан начин уређује процедуре за одобравање финансијске подршке за пројекте од јавног интереса које реализују удружења и друге организације цивилног друштва из буџетских средстава, као и поштовање тих процедура. У складу са тим, Влада Републике Србије, на седници одржаној 1. марта 2018. године, усвојила је нову **Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења** („Сл. гласник РС бр. 16/2018, у даљем тексту: Уредба), која је ступила на снагу 13. марта 2018. године.

Унапређење процедуре одобравања финансијске подршке програмима и пројектима удружења и других организација цивилног друштва из буџетских средстава један је од приоритетних циљева Канцеларије од њеног оснивања.

Поред унапређења нормативног оквира, Канцеларија континуирано прати процесе доделе средстава, али и пружа подршку органима јавне управе у спровођењу конкурсних процедура, како кроз јачање њихових капацитета, тако и припремањем различитих алата у виду водича и приручника.

22

2.4.2. Годишњи збирни извештај

Најзначајнија активност Канцеларије која се односи на праћење и унапређење транспарентног финансирања из буџетских средстава у Републици Србији је израда **Годишњег збирног извештаја о утрошку средстава која су као подршка програмским активностима обезбеђена и исплаћена удружењима и другим организацијама цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије.**

У сврху праћења спровођења конкурса и примене правног оквира у овој области, током претходне године обрађивани су прикупљени подаци за потребе израде Годишњег збирног извештаја о утрошку средстава која су као подршка програмским активностима обезбеђена и исплаћена удружењима и другим организацијама цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије за 2017. годину и прикупљени подаци за потребе израде Годишњег збирног извештаја о утрошку средстава која су као подршка програмским активностима обезбеђена и исплаћена удружењима и другим организацијама цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије за 2018. годину.

2.4.3. Календар јавних конкурса

Почев од 2013. године, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом почетком сваке календарске године прикупља информације од органа државне и покрајинске управе о планираним конкурсима за финансирање пројеката/програма организација цивилног друштва и у складу са прикупљеним подацима, израђује и објављује Календар јавних конкурса за финансирање пројеката и програма удружења и других организација цивилног друштва из средстава буџета органа државне управе Републике Србије и АП Војводине. У периоду од 2013. до 2019. године, Календар јавних конкурса садржао је податке о конкурсима органа државне и покрајинске управе који су објављивани у excel документу.

Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Службени гласник Републике Србије” број 16/2018) предвиђена је обавеза органа сва три нивоа власти (државни, покрајински и јединице локалне самоуправе) да Годишњи план расписивања јавних конкурса доставе Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије најкасније до 31. јануара.

Како би се олакшао процес прикупљања података и унапредила његова претраживост, Канцеларија је током 2018. године почела да развија електронску апликацију Календар јавних конкурса за финансирање пројеката и програма удружења и других организација цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије која је постављена на интернет страници Канцеларије почетком 2019. године.

23

Како би се унапредио процес прикупљања и презентације података и олакшало претраживање по категоријама, од 2019. године Календар јавних конкурса доступан је у виду електронске апликације на сајту Канцеларије и за разлику од претходних година када је обухватао само податке са националног и покрајинског нивоа, у њему се сада налазе и подаци о планираним конкурсима јединица локалне самоуправе. Додатна вредност Календара огледа се у томе што се резултати његове претраге могу преузети у машински читљивом формату.

Сврха израде Календара јавних конкурса јесте унапређење транспарентности органа јавне управе у области финансирања организација цивилног друштва. Објављивањем података о планираним конкурсима на почетку сваке календарске године настоји се обезбедити благовремено информисање потенцијалних апликаната како би на време припремили своје предлоге програма/пројеката.

Календар конкурса је у 2019. години садржао податке о планираним конкурсима преко 90% органа јавне управе који имају обавезу објављивања конкурса. Календар јавних конкурса садржи податке о 781 конкурсима од стране 175 органа управе.

Органи јавне управе одговорни су за тачност података.

У Календару се могу пронаћи најважније информације о планираним конкурсима, циљевима и тематској области сваког појединачног конкурса, оквирним

датумима за њихово расписивање, као и планираном износу средстава за сваки јавни конкурс.

Календару конкурса можете приступити путем адресе konkursi.civilnodrustvo.gov.rs.

Израда апликације за прикупљање података и приказ Календара јавних конкурса омогућена је пројектом "Отворени подаци - отворене могућности" који спроводи Програм Уједињених нација за развој (UNDP) у партнерству са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу, уз подршку Светске банке, Фонда за добру управу Уједињеног Краљевства и Шведске агенције за међународни развој и сарадњу.

Поред Календара конкурса, Канцеларија на својој интернет страници редовно објављује и друге актуелне конкурсе за организације цивилног друштва⁴² и друге актере и то према категорији донатора: држава, међународни донатори, Европска унија, пословни сектор и цивилно друштво.

2.4.4. Други видови подршке

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је 2019. године објавила треће измењено и допуњено издање "Водича за транспарентно финансирање удружења и других организација цивилног друштва из буџетских средстава локалних самоуправа" у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе и Сталном конференцијом градова и општина.

Основни разлог за издавање нове верзије Водича су значајне измене које је донела нова Уредба о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења усвојена у марту 2018. године, непосредно након издавања претходне верзије Водича.

Водич је израђен са циљем да се помогне јединицама локалне самоуправе у примени регулативе, кроз већу доступност једноставних образаца и процедура доделе средстава. Са друге стране, потребно је да се организације цивилног друштва информишу како би боље разумеле процес доделе средстава, укључиле се у сам процес и допринеле остваривању јавног интереса кроз своје предлоге и добро осмишљене пројекте. Дуготрајан ефекат овакве сарадње било би рационалније планирање и коришћење ограничених буџетских средстава, као и одрживо финансирање организација цивилног друштва.

Водич додатно објашњава све чланове Уредбе и садржи предлоге образаца неопходне за процес финансирања организација цивилног друштва, који су настали на бази примера добре праксе.

У току израде Водича организоване су две фокус групе на којима су консултовани представници јавне управе и представници организација цивилног друштва.

⁴²<http://civilnodrustvo.gov.rs/konkursi/>

У оквиру Водича се налази и Методологија планирања поступка праћења реализације и оцене успешности реализованих програма и пројеката организација цивилног друштва и поступка праћења утrophа додељених финансијских средстава и Приручник за њену примену.

Припрему и објављивање ове публикације подржао је пројекат „Институционална подршка СКГО – трећа фаза”, који спроводи СКГО, уз подршку Владе Швајцарске.⁴³

2.5. Јачање капацитета

Канцеларија у континуитету спроводи активности усмерене на подизање капацитета организација цивилног друштва и органа јавне управе за унапређење међусобне сарадње како у области доношења одлука, тако и у погледу доделе финансијске подршке програмима и пројектима цивилног друштва из буџетских средстава.

Ове активности по правилу подразумевају организовање обука, тренинга и семинара за стицање нових знања и вештина у циљу даљег развоја цивилног друштва и међусекторске сарадње.

2.5.1. Јачање капацитета органа јавне управе

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом у партнерству са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО), организовала је током маја и јуна 2019. године **седам дводневних обука** за запослене у јединицама локалне самоуправе на тему **„Сарадња са организацијама цивилног друштва и финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења“**. Представници Канцеларије, Сталне конференције градова и општина и Министарства државне управе и локалне самоуправе активно су учествовали у обукама и давали додатна објашњења на питања полазника.

Циљ обука које су одржане у **Суботици, Врњачкој Бањи, Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и на Златибору** био је да се додатном едукацијом запослених у локалним самоуправа оснажи њихова сарадња са организацијама цивилног друштва и омогући адекватно и транспарентно спровођење поступка финансирања програма и пројеката од јавног интереса које реализују удружења.

Укупно је обуку похађало 123 учесника, а право на сертификат о завршеној обуци код Националне академије за јавну управу стекло је њих 98 из 61 града, општине и градске општине. Услов за добијање сертификата било је присуство на обуци оба дана и успешно положен тест на крају другог дана.

Наведене обуке део су Секторског програма континуираног стручног усавршавања, који је део Општег програма обуке запослених у јединицама локалне

⁴³ Водич се може преузети на <https://bit.ly/2y1BSYP>.

самоуправе за 2019. годину, усвојеног од стране Владе Републике Србије на предлог Националне академије за јавну управу.

Ова активност подржана је у оквиру Пројекта **„Унапређење доброг управљања на локалном нивоу“**, који се реализује преко Програма „Подршка Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – Swiss PRO“, а који спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (UNOPS) у партнерству са Сталном конференцијом градова и општина.

2.5.2. Јачање капацитета организација цивилног друштва

У сарадњи са Министарством унутрашњих послова Републике Србије и Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) - Мисија у Србији, Канцеларија је у новембру организовала обуку на тему **„Подршка превенцији насилног екстремизма и тероризма у Србији“**. Полазници обуке били су представници организација цивилног друштва усмерених на рад са младима, које су препознате као кључни партнери за сарадњу са надлежним институцијама у области превенције насилног екстремизма и радикализације који могу да одведу у тероризам. Око 30 учесника имало је прилике да се кроз практичне примере и студије случаја, као и кроз отворен дијалог са експертима из Министарства унутрашњих послова, информише о самим појмовима радикализације, насилног екстремизма и тероризма као и о потенцијалним ризицима у овој области.

Канцеларија и Министарства финансија - Управе за спречавање прања новца у априлу су заједнички организовали обуку на тему: **„Како препознати злоупотребе непрофитног сектора у сврхе финансирања тероризма и како се заштитити“**. Ова обука организована је у оквиру Пројекта „Унапређење квалитета и ефикасности извештавања о сумњивим трансакцијама и кључних функција Управе за спречавање прања новца“, који финансира Европска унија. Корисник пројекта је Министарство финансија – Управа за спречавање прања новца, а пројекат спроводи конзорцијум који предводи КПМГ. Циљ обуке био је упознавање представника организација цивилног друштва из Републике Србије са конкретним механизмима и алатима који могу помоћи организацијама цивилног друштва да се заштите од потенцијалних злоупотреба. Такође учесницима су на веома практичан начин – кроз индикаторе за процену претњи и рањивости НПО сектора и студију случаја приближене потенцијалне претње.

2.6. Сарадња са другим државним органима – примери добре праксе

У циљу подстицања сарадње организација цивилног друштва и органа јавне управе, Канцеларија настоји да нарочито промовише примере добре праксе и процесе у којима је препозната важност и улога цивилног друштва.

2.6.1. Сарадња са Управом за спречавање прања новца

Како је непрофитни сектор препознат као рањива категорија у систему за спречавање прања новца и финансирања тероризма, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом се од самог почетка активно укључила у овај процес и успоставила одличну сарадњу са свим укљученим институцијама, а нарочито са Управом за спречавање прања новца, пре свега у циљу стварања услова за што ефикаснију примену прописа и унапређење сарадње државних органа са организацијама цивилног друштва у поменутој области. Више од годину дана активно смо радили на успостављању дијалога са организацијама цивилног друштва у области спречавања прања новца, као и на њиховом правовременом и детаљном информисању о ризицима од злоупотреба у сврхе финансирања тероризма.

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом наставила је и у 2019. години успешну сарадњу са Управом за спречавање прања новца у циљу подизања свести о могућим ризицима од злоупотребе ОЦД за финансирање тероризма.

Како бисмо унапредили сарадњу у овој области, почетком године Канцеларија је креирала [online Упитник за процену рањивости непрофитног сектора од финансирања тероризма](#). Основни циљ овог упитника, који је попунило чак 119 организација, био је да се у складу са добијеним одговорима дефинише будућа сарадња и заједничке активности у вези са подизањем свести и смањењем ризика од финансирања тероризма код непрофитног сектора.

Поред тога, у априлу је у Београду организована и [прва обука за непрофитни сектор](#) на тему како препознати злоупотребе и како се заштити уз приказивање конкретних примера и указивање на механизме и алате који могу помоћи организацијама цивилног друштва да се заштите од потенцијалних злоупотреба.

Крајем новембра, у заједничкој организацији Министарства финансија - Управе за спречавање прања новца и Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, уз сарадњу са Тужилаштвом за организовани криминал, Координационим телом за спречавање прања новца и финансирања тероризма и Грађанским иницијативама, организован је скуп под називом **„Како препознати (потенцијалне) злоупотребе непрофитног сектора у сврхе финансирања тероризма и како се донатори могу заштитити?“**.

Циљ овог скупа био је унапређење знања и подизање капацитета донатора који подржавају рад организација цивилног друштва у вези са потенцијалним ризицима од злоупотребе непрофитног сектора за финансирање тероризма, као и информисање о досадашњим и планираним активностима које органи Републике Србије предузимају у односу на непрофитне организације поводом примене препорука FATF и Комитета Moneyval Савета Европе.

На скупу је представљена публикација **„Спречавање финансирања тероризма - Водич за донаторе“**, са циљем упознавања са потенцијалним ризицима од злоупотребе непрофитног сектора за финансирања тероризма. Водич је намењен донаторима који подржавају, односно финансирају рад организација цивилног друштва

и садржи информације о конкретним механизмима и алатима који им могу помоћи да се заштите од потенцијалних злоупотреба.

2.6.2. Сарадња на остваривању Циљева одрживог развоја - Агенда 2030

Канцеларија је у 2019. години интензивирала активности везано за промоцију циљева Агенде Уједињених нација о одрживом развоју за период 2015-2030. године.

Канцеларија је учествовала у изради првог **Добровољног националног извештаја о спровођењу Агенде 2030** кроз расписан јавни позив намењен представницима организација цивилног друштва за достављање прилога о спровођењу Циљева одрживог развоја у Србији. Кроз овај транспарентан и инклузиван процес прикупљено је **17 упитника** попуњених од стране организација цивилног друштва, али значајни материјали у виду различитих анализа, студија и извештаја цивилног друштва о тренутним достигнућима и изазовима у даљем остваривању циљева Агенде 2030. Оцене и препоруке организација цивилног друштва за национално спровођење Агенде 2030 и достизање Циљева одрживог развоја у Републици Србији налазе се у Анексу 3 који чини саставни део Добровољног националног извештаја.

Канцеларија је активно учествовала и у промоцији ових циљева на локалном новоу и присуствовала на два регионална скупа под називом **„Локализација циљева одрживог развоја - остварење Агенде 2030“**. Циљ ових догађаја био је приближавање циљева одрживог развоја локалним самоуправама, представљање досадашњих резултата Републике Србије у њиховом достизању и мотивисање локалних заједница у правцу већег ангажовања на њиховом остваривању.

Такође, представница Канцеларије учествовала је на **конференцији “Сарадњом до одрживог развоја – Агенда 2030”**. Циљ конференције био је подизања свести о Агенди УН о одрживом развоју до 2030, њеном значају и неопходности локализације циљева одрживог развоја, а укључивање свих заинтересованих страна за спровођење и праћење Агенде 2030 и ЦОР јесте један од приоритета за који се Канцеларија активно залаже.

2.7. Конференција „Дијалогом на корак ближе грађанима и грађанкама“

У организацији Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и партнерских организација цивилног друштва предвођених Београдском отвореном школом, 1. новембра 2019. године у Палати Србија одржана је конференција **„Дијалогом на корак ближе грађанима и грађанкама“**.

Кроз три сесије и уз учешће 120 представника цивилног друштва и органа државне управе дискутовано је о стању у цивилном сектору и окружењу за рад и деловање организација цивилног друштва десет година након доношења Закона о удружењима, разматране су могућности и изазови за учешће цивилног друштва у процесима одлучивања, али начини на који се процес европских интеграција комуницира са грађанима.

Реализација Конференције подржана је кроз Програм Европске уније „Европа за грађане и грађанке“ и од стране Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) кроз подршку пројекту „Активни грађани: боље друштво: заговарањем ка сарадњи и демократском развоју“.⁴⁴

3. ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

3.1. Европске интеграције

Учешће цивилног друштва у процесу европских интеграција представља један од политичких критеријума за приступање Европској унији, а учешће грађана у процесу преговора препознато је као значајан механизам за унапређење укупних реформских процеса у Републици Србији. Активна улога цивилног друштва у процесу преговора је од велике важности за информисање, саветовање и укључивање стручне и заинтересоване јавности, а на овај начин обезбеђује се транспарентност целокупног процеса, широка подршка јавности и легитимитет целокупном процесу приступања Европској унији.

Иако организације цивилног друштва нису чланови преговарачких група, Одлука о образовању Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији, Смернице за сарадњу Преговарачког тима и преговарачких група са представницима ОЦД, Националног конвента о ЕУ и Привредне коморе Србије и друга документа дају могућност да се организације цивилног друштва и стручњаци у одређеним областима укључе у рад појединачних преговарачких група ради решавања одређених сложених питања. Канцеларија од 2013. године у сарадњи са Преговарачким тимом за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији и надлежним институцијама за одговарајућа преговарачка поглавља ради на укључивању организација цивилног друштва у процес преговора о приступању.

Досадашњи модалитети учешћа организација цивилног друштва у овом процесу обухватали су праћење интернет преноса седница експланаторног аналитичког прегледа усклађености законодавства Републике Србије са правним тековинама ЕУ (скрининг), учешће у припреми билатералног скрининга за поједина поглавља, брифинг састанке ради информисања организација цивилног друштва о одржаним билатералним скрининзима као и учешће у изради Акционог плана за преговарачко поглавље 23 - Правосуђе и основна права. Организације цивилног друштва су формирале неколико коалиција и иницијатива за праћење преговора, као и механизам сарадње са Владом - Национални конвент о Европској унији.

⁴⁴<https://bit.ly/2VVRVRO> Више материјала са Конференције доступно је на facebook профилу Канцеларије <https://www.facebook.com/vladaOCDrs> и Програма „Европа за грађане и грађанке“ <https://sr.rs.facebook.com/EFCrs/> на друштвеним мрежама.

3.1.1. Годишњи извештај Европске комисије о Србији

Канцеларија је током 2019. године учествовала у припреми прилога за **Годишњи извештај Европске комисије о Србији**. Прилог је достављен Министарству за европске интеграције, Министарству правде и Министарству државне управе и локалне самоуправе, а обухвата најважније иницијативе и активности Канцеларије у 2019. години на тему стварања подстицајног окружења за развој цивилног друштва, укључивања заинтересоване јавности у процес израде прописа и транспарентног финансирања организација цивилног друштва из јавних средстава Републике Србије.

3.1.2. Спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању

Канцеларија учествује у раду следећих радних тела за спровођење **Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске уније и њених држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране**, и припрема прилоге за њихове састанке:

- Одбора за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању;
- Пододбора за правду, слободу и безбедност Одбора за стабилизацију и придруживање;
- Пододбора за истраживање, иновације, информационо друштво и социјалну политику Одбора за стабилизацију и придруживање;
- Посебне групе за реформу јавне управе Одбора за стабилизацију и придруживање.

30

3.1.3. Учешће у преговорима о приступању Европској унији

У складу са Одлуком о оснивању Координационог тела за процес приступања ЕУ, Канцеларија учествује у раду **Савета Координационог тела и члан је десет Преговарачких група:**

1. Преговарачке групе за конкуренцију (поглавље 8)
2. Преговарачке групе за информационо друштво и медије (поглавље 10)
3. Преговарачке групе за пољопривреду и рурални развој (поглавље 11)
4. Преговарачке групе за социјалну политику и запошљавање (поглавље 19)
5. Преговарачке групе за регионалну политику и координацију структурних инструмената (поглавље 22)
6. Преговарачке групе за правосуђе и основна права (поглавље 23)
7. Преговарачке групе за науку и истраживање (поглавље 25)
8. Преговарачке групе за образовање и културу (поглавље 26)
9. Преговарачке групе за животну средину (поглавље 27)

10. Преговарачке групе за заштиту потрошача и заштиту здравља (поглавље 28).

Као чланица преговарачких група, Канцеларија представља канал комуникације и сарадње између преговарачких група и организација цивилног друштва, са циљем идентификације релевантне експертизе из цивилног друштва која може да допринесе процесу приступања ЕУ по појединачном поглављу.

3.2. ЕУ Програм „Европа за грађане и грађанке“

Република Србије учествује у Програму „Европа за грађане и грађанке“ (ЕФЦ) од новембра 2012. године, а Канцеларија је национална контакт тачка за овај програм. Европа за грађане и грађанке један је од програма Европске Уније који има за циљ промовисање сарадње између земаља учесница програма у различитим областима, са посебним фокусом на две теме – промовисање заједничког европског сећања, историје и вредности Европске уније, као и промовисање европског грађанства и подстицање активног учешћа грађана.

Споразум између Владе Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у Програму „Европа за грађане и грађанке“ за период од 2014. до 2020. године потписан је 27. октобра 2014. године. Годишњи финансијски допринос Републике Србије за учешће у Програму износи 55.000 евра. Канцеларија је од 2015. године корисник оперативног гранта за подршку активностима националних контакт тачака на промоцији Програма, у годишњем износу од 15.000 евра. Канцеларија је ова средства користила и у 2019. години.

У циљу информисања што шире заинтересоване јавности о могућностима и начинима учешћа у Програму, Канцеларија је током 2019. године спровела низ промотивних активности у пет градова и општина у Србији уз учешће **преко 420** представника организација цивилног друштва, јединица локалне самоуправе, културних, образовних и других институција.

Канцеларија је организовала:

- 7 инфо сесија и презентација Програма – у Београду, Бујановцу, Нишу, Новом Саду и Чачку,
- Регионалну конференцију ‘Citizens & Culture: Fuse. Transform. Revive!’ у Пловдиву, у сарадњи са Министарством културе Републике Бугарске,
- Регионалну радионицу за развијање пројектних идеја под називом „Connecting Neighbors 2019 – writing the EU story together“, у организацији контакт тачака за програм из Хрватске, Босне и Херцеговине, Словеније и Црне Горе,
- Националну конференцију „Дијалогом на корак ближе грађанима и грађанкама“.

Такође, Програм је представљен и на бројним другим скуповима, између осталог учествовали смо и на првом националном конгресу **“OPENS FundCon”**, првог

фандрејзинг конгресу намењеном организацијама које се баве омладинском политиком у организацији Омладинског савеза удружења "Нови Сад омладинска престоница Европе - ОПЕНС".

Такође, Канцеларија је узела активно учешће на инфо сесијама одржаним широм Србије у оквиру ЕУ пројекта „Подршка учествовању у ЕУ програмима“ Министарства за европске интеграције и Програм је додатно представљен у више од 10 градова Србије током новембра и децембра

Представници Канцеларије учествовали су на више међународних догађаја посвећених програму ЕФЦ пре свега неформалним састанку контакт тачака за програм ЕФЦ у Букурешту и Хелсинкију, састанку Програмског комитета Програма у Бриселу, Међународној конференцији „History defines our future“ у Бриселу. Такође, представнице Канцеларије имале су прилику да учествују у Job shadowing активности Уреду за удруге Републике Хрватске у циљу унапређења капацитета Канцеларије као контакт тачке и међусобне сарадње две институције.

Током 2019. године за доделу средстава у оквиру ЕУ програма „Европа за грађане и грађанке“, заинтересовани подносиоци из Србије конкурисали су у оквиру три позива са роковима у фебруару, марту и септембру 2019. године. Корисници из Србије конкурисали су за све четири мере програма – за **Поглавље 1 Европско сећање** и Мере 2.1. (Братимљење градова), 2.2. (Мреже градова) и 2.3. (Пројекти организација цивилног друштва) у оквиру **Поглавља 2 - Демократски ангажман и грађанско учешће**.

32

Укупни резултати:

- **47** организација, институција и јединица локалне самоуправе из Србије је аплицирало као носиоци пројеката;
- **9** пројеката је **одобрено**, укупне вредности **394.730 евра**;
- **76** организација цивилног друштва, јединица локалне самоуправе и институција из Србије имају **партнерски статус** на одобреним пројектима (неки домаћи актери су партнери на више одобрених пројеката).

Носиоци пројеката одобрених у 2019. години су: - Учитељ незналица и његови комитети, Мађарски културни центар Непкер, Новосадско позориште, Удружење Дунав 1245, Удружење за развој регије Vojvodicum klaster, Удружење грађана Арач 95 Нови Бечеј, Музичко театарско оперска организација МОТО, Удружење грађана Покрет за мале пијаци и Центар за европске политике.

Важно је истаћи да на основу резултата спровођења Програма у 2019. години Република Србија заузима 10. место по броју поднетих предлога пројеката од 34 земаља учесница Програма, 14. место по стопи успешности и оно што је посебно важно напоменути високо 9. место по броју партнера укључених у пројекте одобрене током 2019. године. Такође, ако се узму у обзир подаци за период 2014-2019, Република Србија заузима и високо 10. место по укупном броју успостављених партнерстава у овом шестогодишњем периоду.

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је, као национална контакт тачка за ЕУ програм „Европа за грађане и грађанке“ наставила са обавештавањем свих учесника програма да је на основу мишљења добијеног од стране Министарства финансија, Сектора за фискални систем од 10. јула 2017. године, **могуће ослобођење од пореза на додату вредност (ПДВ) за све учеснике овог програма из Србије**. Пореско ослобођење може се остварити по процедури прописаној Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Службени гласник РС“, бр. 120/12, 40/15, 86/15, 11/16 и 21/17)⁴⁵.

3.4. Суфинансирање пројеката организација цивилног друштва

Настављајући успостављену праксу подршке организацијама цивилног друштва, Канцеларија је 2019. години објавила јавни позив за доделу средстава организацијама цивилног друштва и доделила укупно 4.500.000 динара. Средства су додељена на основу **Јавног конкурс за суфинансирање пројеката удружења и других организација цивилног друштва којима су додељена средства Европске уније на позиву из 2019. године у оквиру Европског инструмента за демократију и људска права (EIDHR) – Грант шема за Србију за 2018. и 2019. годину**. Средства су добиле следеће организације цивилног друштва:

Р. бр.	Назив организације	Назив пројекта	Износ одобрених средстава
1.	Amity	Повећана партиципација старијих жена у јавном и политичком животу	278.204,18
2.	Група 484	Мапа пута за мигранте – водич кроз лавиринт	547.409,38
3.	Астра	A space for place to fight human trafficking	1.433.443,70
4.	Центар за права детета	Позитивно родитељство	308.535,96
5.	Комитет правника за људска права YUCOM	Оснаживање бранитеља и бранитељки људских права	1.395.012,46
6.	Партнери за демократске промене Србије	Сачувај приватност - одупри се притиску	537.315,48
УКУПНО			4.499.921,16

⁴⁵ Мишљење Министарства финансија доступно је у билтену на страни број 80.
<http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/bilten%20strucna%20misljenja/2017/Bilten%207-8%202017.pdf>

Општи циљ конкурса је промоција и допринос јачању демократских вредности, људских права, социјалне инклузије и владавине права, а тиме и значаја европских интеграција. Специфичан циљ конкурса је пружање подршке удружењима и другим организацијама цивилног друштва у даљем развоју и јачању капацитета за реализацију пројеката, спровођење мера од јавног интереса и ефикасније коришћење европских фондова.

На традиционалној свечаности у оквиру обележавања Дана људских права, 10. децембра 2019. године, у просторијама ЕУ инфо центра у Београду свим организацијама уручени су и уговори о суфинансирању пројеката.

Током 2019. године Канцеларија је наставила да спроводи мониторинг пројеката организација цивилног друштва који су подржани и суфинансирани у претходним годинама.

3.5. Регионална и међународна сарадња

У **Пловдиву**, Бугарска, од 27-29. марта 2019. године у организацији Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Републике Србије и Министарства културе Републике Бугарске одржана је регионална конференција **‘Citizens & Culture: Fuse. Transform. Revive!’** у оквиру програма „Европа за грађане и грађанке“. На конференцији је промовисана сарадња Пловдива као европске престонице културе 2019. године и Новог Сада као европске престонице културе 2021. године, као и сам програм „Европа за грађане и грађанке“.

34

Учесници су имали прилику да се упознају са успешним пројектима у области културе у оквиру овог програма и размене идеје за будуће пројектне предлоге, заједно са потенцијалним партнерима из Србије и Бугарске. Поред представника цивилног друштва и институција културе Републике Бугарске на конференцији је учествовало и 13 представника цивилног друштва и јединица локалне самоуправе из Републике Србије чије је присуство било организовано и финансирано од стране Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.

У **Сарајеву**, у хотелу Holiday Inn, од 22 - 24. октобра 2019. године одржана је регионална радионица и умрежавање организација цивилног друштва и јединица локалне самоуправе у склопу програма Европа за грађане и грађанке под називом ***Connecting Neighbors 2019 – writing the EU story together***, у организацији Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Републике Србије, као националне контакт тачке за овај програм у сарадњи са партнерима, националним контакт тачкама из Хрватске, Босне и Херцеговине, Словеније и Црне Горе.

Радионица је организована у циљу умрежавања потенцијалних партнера из региона и заједничке припреме предлога пројекта за аплицирање у оквиру програма Европа за грађане и грађанке у 2020. години. Укупно 45 учесника из земаља партнера имали су прилику да се међусобно упознају кроз business speed dating док су другог дана радионице добили информације о садржају програма, његовим мерама,

вишегодишњим приоритетима, техничкој припреми предлога пројекта и основама пројектног менаџмента.

Представници Канцеларије присуствовали су у октобру тродневној посети Републици Хрватској у циљу упознавања са праксом у области сарадње органа јавне управе са цивилним друштвом у Хрватској – које институције постоје, како међусобно сарађују и начини на које се финансирају. За учеснике посете су посебно били занимљиви и начини спровођења обавеза проистеклих из Партнерства за отворену власт (en. Open Government Partnership), посвећеног оснаживању грађана и грађанки, транспарентној управи и коришћењу нових технологија у административним услугама. Посета институцијама Републике Хрватске организована је у сарадњи са Уредом за удруге Владе Републике, а уз подршку пројекта немачко-српске развојне сарадње “Подршка реформи јавне управе у Србији“, који спроводи ГИЗ.

У периоду од 16-17. децембра 2019. године представнице Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије - националне контакт тачке за програм Европа за грађане и грађанке у Републици Србији - **посетиле су Уред за удруге Републике Хрватске** који је хрватска национална контакт тачка за овај програм.

Током првог дана посете представнице Канцеларије имале су прилике да се упознају са начином рада својих колега из Уреда, мандатом Уреда, основним активностима и организационом структуром. У склопу *job shadowing*-а представљене су активности које Уред спроводи као национална контакт тачка за Програм Европа за грађане и грађанке, размењена су искуства и најбоље праксе у организовању инфо сесија и радионица, комуникацији са потенцијалним корисницима, сарадњи са корисницима Програма, праћењу и промовисању резултата учешћа у Програму и подстицању његове видљивости. Колеге из Уреда такође су представиле и своја искуства у оквиру програмирања и имплементације пројеката у оквиру Европског социјалног фонда и других извора финансирања намењених организацијама цивилног друштва за чије управљење је надлежан Уред за удруге. Другог дана посете представнице Канцеларије учествовале су на интерактивној радионици за развој пројектних идеја у оквиру позива Програма Европа за грађане и грађанке за 2020. годину коју је организовао Уред за удруге.

Представник Канцеларије присуствовао је седмом по реду Форуму цивилног друштва Западног Балкана, који је организован од стране Економског и социјалног комитета (*European Economic and Social Committee – EESC*), а уз подршку Европске комисије и Савета за регионалну сарадњу (*Regional Cooperation Council - RCC*). Форум је одржан у Тирани од 16. до 17. априла 2019. године и окупио је више од 180 представника синдиката, послодаваца и организација цивилног друштва из Европске уније и Западног Балкана, као и представнике институција у региону, институција Уније и међународних организација. Форум се фокусирао на низ важних и врло актуелних тема значајних за цивилно друштво и међусекторски дијалог као што су улога социјалних партнера и организација цивилног друштва у промовисању регионалне сарадње (трговина и инвестиције, повезивање и међуљудски односи), стање социјалног дијалога, као и питање цивилног дијалога и омогућавања простора за грађанско, а

посебно деловање цивилног друштва, на Западном Балкану. Поред тога, учесници су разматрали и питање односа на релацији Европска унија-Западни Балкан, тренутног стања и правце у којима би се ти односи могли развијати у будућности.

У Београду је од 8. до 12. априла 2019. године одржана **Међународна недеља цивилног друштва (ICSW)** која је окупила представнике цивилног друштва из целог света. Овај догађај представља кључно глобално окупљање око 1000 лидера цивилног друштва, активиста и заинтересованих грађана из различитих сектора и региона света у потрази за заједничким решењима за глобалне изазове. По први пут у више од 20 година организовања овог међународног окупљања, CIVICUS је у партнерству са Грађанским иницијативама одржао свој водећи догађај у Европи. ICSW програм је укључио најмање 30 сесија на теме које се крећу од сужавања слободе медија, хитну помоћ организацијама које су под нападима, повећање одговорности цивилног друштва, уз разне партнерске догађаје, као и обраћања истакнутих говорника.

Жарко Степановић, в.д. директор Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, обратио се учесницима на отварању Недеље цивилног друштва као и приликом пријема у име председнице Владе, Ане Брнабић.

Представници Канцеларије учествовали су на конференцији „Европа за грађане и грађанке – **Историја дефинише нашу будућност**“ (“Europe for Citizens – History defines our Future”), која је одржана 2. и 3. априла у Бриселу, у организацији Европске комисије. Овај дводневни догађај ставио је фокус на улогу европских грађана и грађанки у дефинисању будућности Европске уније.

Током 2018. године Канцеларија је учествовала у следећим **Заједничким надзорним одборима за праћење INTERREG IPA програме прекограничне сарадње 2014-2020**: Хрватска – Србија, Румунија – Србија и Бугарска - Србија, као и програма Србија - Црна Гора 2014-2020 и Босна и Херцеговина 2014-2020. У посматрачком статусу Канцеларија учествује у Заједничком одбору за праћење INTERREG IPA програма прекограничне сарадње 2014-2020 Мађарска – Србија.

3.6. Учесће у раду Заједничког консултативног одбора (JCC)

Европски економски и социјални комитет (ЕЕСЦ) и Србија одржали су 9. састанак Заједничког консултативног одбора цивилног друштва у Кући људских права у Београду. На састанку је присуствовао представник Канцеларије.

Поред тренутног стања у односима ЕУ и Србије и процеса придруживања, главне теме 9. састанка ЗКК-а биле су владавина закона и функционисање демократских институција и преглед стања социјалног дијалога у Србији. Након састанка издата је Заједничка декларација.⁴⁶

⁴⁶ Декларација на енглеском језику је доступна на линку http://civilnodrustvo.gov.rs/upload/documents/Razno/JCC/Joint%20declaration_%209th%20EU-Serbia%20Civil%20Society%20JCC.pdf

4. МЕДИЈСКЕ И ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Током 2019. године, Канцеларија је наставила да развија комуникацију и сарадњу са заинтересованим грађанима, организацијама цивилног друштва и јавном управом. У извештајном периоду било је укупно 267 објаве на званичној интернет страници, www.civilnodrustvo.gov.rs - 110 вести о активностима Канцеларије, 49 конкурса за ОЦД и 108 позив за ОЦД: за учешће у обукама, скуповима и састанцима, јавним расправама, примени прописа и номинације за различита радна тела.

Велики број објава о активностима Канцеларије, њеним резултатима рада, актуелним позивима и конкурсима за цивилно друштво, као и пројектним активностима организација цивилног друштва објављен је на налозима Канцеларије на друштвеним мрежама Facebook и Twitter, где број пратилаца континуирано расте.

4.1. Медијска видљивост Канцеларије

Током 2019. године, догађаји који су у највећем степену заокупили пажњу медија били су:

- Конференција „Дијалогом на корак ближе грађанима и грађанкама“ (1. новембар 2019- године);
- Објављивање Календара јавних конкурса за 2019. годину (25. фебруар 2019. године);
- Учесће представника Канцеларије на обележавању Међународне недеље цивилног друштва у Београду (8-12. април 2019. године, организатор: CIVICUS и Грађанске иницијативе);
- Учесће представника Канцеларије на Годишњој конференцији о јавном заговарању на којој су уручене награде "Покретачи промена 2019" (21. новембар 2019. године, организатор: Београдска отворена школа);

У највећем броју медијских прилога тон је био позитиван или неутралан, прилози су информативни, садржајни и упућују на кључне информације о датом догађају као и о институцији – њеном делокругу рада и општем контексту деловања у текућој години.

4.2. Интернет презентација

Како би у највећем степену остварила свој делокруг рада, Канцеларија користи своју званичну интернет презентацију www.civilnodrustvo.gov.rs у циљу активног начина комуникације са свим заинтересованим странама. Интернет страна је креирана на оба писма српског језика, а има и своју енглеску верзију.

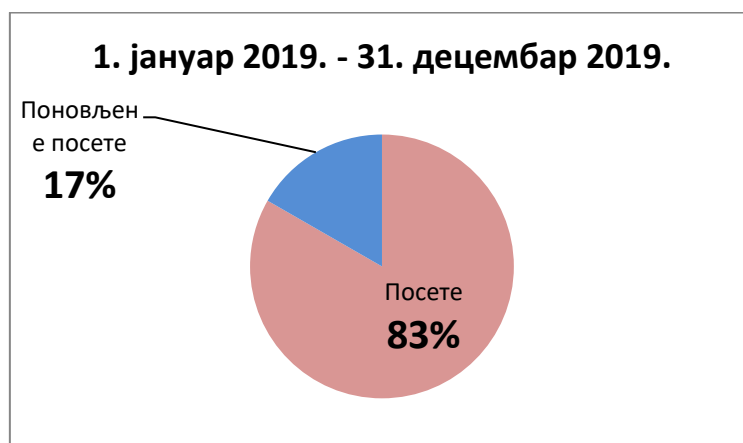

Начела којима се Канцеларија руководи у свом раду јесу транспарентност, доступност, отвореност за сарадњу са свим секторима (приватним, јавним и цивилним), континуирано учење и развој капацитета, брзина одговора на упућена питања, али је увек приоритет тачност информација које се пласирају. Ови принципи примењују се и на интернет страници на којој је посетиоцима омогућено слање писама, као и пријављивање на мејлинг листу Канцеларије.

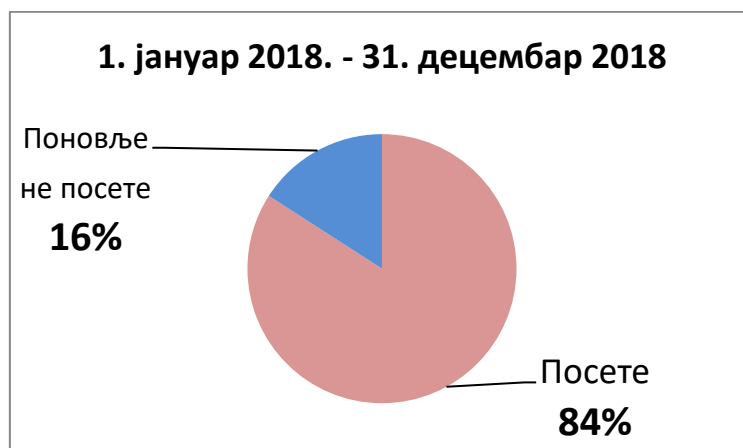
број сесија	97.394
корисници	59.268
прикази страница	183.780

Статистика посета сајту civilnodrustvo.gov.rs периоду од 1.01 до 31.12.2019.

На основу извршене анализе сајта Канцеларије, може се приметити увећање броја корисника, међу којима је већина нових корисника, сесија и броја прегледаних страница за 34% у односу на претходну годину. Када је у питању садржај страница, као и претходних година, најпосећенији је одељак „Инфо сервис“ где се налазе вести, актуелни позиви и конкурси. Такође, велику посећеност је имала објава о Календару конкурса, као и секција са документима и публикацијама.

1.1 Графикон о посећености сајта у периоду јануар – децембар 2019. године

1.2 Графикон о посећености сајта у периоду јануар – децембар 2018. Године

У графичком приказу који је урађен на основу података који су обрађени коришћењем Google Analytics-a, представљен је раст поновљених посета сајту Канцеларије за 1% у односу на претходни период.

4.3. Канцеларија и друштвене мреже

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је током 2018. године била веома активна на друштвеним мрежама, како би што ефикасније остварила свој мандат који подразумева сталну комуникацију са удружењима грађана и другим организацијама цивилног друштва.

Профил на друштвеној мрежи **Фејсбук**⁴⁷ бележи стални пораст посећености. Дана 31. децембра 2019. године страница је имала **8.001** „like“-а, Информације се на профил свакодневно постављају, дистрибуирају, прате и читају. Канцеларија прима поруке директно у inbox путем ове друштвене мреже, и има опцију „reviews“ којом је омогућено да посетиоци профила оцене наше услуге и рад.

- Број интеракција у току недеље: око 223 пратиоца („fans“), или 3% укупног броја пратилаца.
- 63% пратилаца су жене. Од тога, 22% имају између 25 и 34 године, и 21% од 35-44 година.
- 36% пратилаца су мушкарци. Од тога, 13% имају између 25-34 године и 11% од 35-44 године.
- Већина пратилаца је из Београда – 2879, из Новог Сада - 707 и Ниша 428.
- Већина интеракција долази од пратилаца који имају између 35-44 године – или 33%, након чега следе они између 25-34 године – 25%, и 45-54 година – 24%.

Када је у питању друштвена мрежа **Твитер**, Канцеларија је и ове године била веома активна под називом [@vladaOCDrs](https://twitter.com/vladaOCDrs). На дан 31. децембра 2019. године профил је имао 8.069 пратилаца. *Hashtag* [#OCDrs](https://twitter.com/hashtag/OCDrs) који је креиран са идејом да се око њега окупе организације цивилног друштва у Србији и размене своја искуства, ушао је у ширу употребу на обе друштвене мреже, Фејсбуку и Твитеру.

Канцеларија има и **YouTube** канал на коме дистрибуира своје видео материјале а од октобра 2013. године присутна је и на друштвеној мрежи **LinkedIn**.

Током 2019. године број пријављених на мејлинг листу Канцеларије порастао је за скоро 13% (за 319 „subscriber“-а) - са 2483 на 2802.

⁴⁷<https://www.facebook.com/vladaOCDrs>

@vladaOCDrs #OCDrs

<https://www.facebook.com/vladaOCDrs>

<http://www.youtube.com/user/KancelarijaOCD>

<http://www.civilnodrustvo.gov.rs>

